

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXXI. — Wydana i rozesłana dnia 16. kwietnia 1912.

Treść: (№ 73—75.) 73. Rozporządzenie w sprawie uzyskiwania kwalifikacyi nauczycielskiej dla rysunków odręcznych w szkołach średnich. — 74. Obwieszczenie, dotyczące koncesyonowania elektrycznej wązkotorowej kolejki od Alte Wiese do Freundschaftshöhe w Karlsbadzie. — 75. Rozporządzenie o ochronie praw autorskich w stosunku do Hiszpanii.

73.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty z dnia 5. kwietnia 1912, w sprawie uzyskiwania kwalifikacyi nauczycielskiej dla rysunków odręcznych w szkołach średnich.

W sprawie uzyskiwania kwalifikacyi nauczycielskiej dla rysunków odręcznych w szkołach średnich wydaje się przepisy następujące:

Komisye egzaminacyjne.

§ 1.

Kwalifikację nauczycielską dla rysunków odręcznych jako przedmiotu głównego, tudzież rysunków geometrycznych i matematyki jako przedmiotów pobocznych, względnie także modelowania w szkołach średnich, to jest w gimnazyach wszelkiego rodzaju, szkołach realnych i liceach żeńskich, stwierdza egzamin, zdawany przed jedną z komisji egzaminacyjnych, mianowanych przez Ministra wyznań i oświaty. Nazwa komisji brzmi: „C. k. komisya egzaminacyjna dla kandydatów na nauczycieli rysunków odręcznych w szkołach średnich“. Takie komisye egzaminacyjne istnieją obecnie w Wiedniu, w Pradze i w Krakowie.

Członkami komisji egzaminacyjnych mianuje Minister wyznań i oświaty reprezentantów poszczególnych przedmiotów egzaminu (§ 3. i 4.). Każdy członek komisji egzaminacyjnej zostaje powołany na trzy lat i może być po upływie tego czasu mia-

nowany ponownie. Z pomiędzy członków komisji mianuje Minister wyznań i oświaty dyrektora a w razie potrzeby zastępcę dyrektora.

Warunki dopuszczenia do egzaminu nauczycielskiego.

§ 2.

Kandydat, chcąc uzyskać dopuszczenie do egzaminu, winien wystosować podanie do dyrekcji tej komisji egzaminacyjnej, przed którą zamierza zdać egzamin. Do podania winien kandydat dołączyć:

- a) życiorys swój na piśmie (*curriculum vitae*) z wyszczególnieniem toku swego kształcenia się oraz studyów zawodowych tudzież z wymienieniem języka wykładowego, którego zamierza używać przy nauczaniu;
- b) metrykę chrztu lub metrykę urodzenia na dowód, że kandydat skończył 22. rok życia lub kończy go w bieżącym roku kalendarzowym;
- c) świadectwo dojrzałości, uprawniające do uczęszczania na uniwersytet lub do akademii technicznej;
- d) dokumenty, świadczące, że kandydat uczęszczał prawidłowo i z pomyślnym wynikiem co najmniej cztery lata do publicznej szkoły sztuk pięknych;
- e) prace swego zawodu artystycznego w takim zakresie, aby z nich można było powziąć sąd o wykształceniu kandydata w tej dziedzinie;

- f) dowód ucześniezenia na wykłady i ćwiczenia z geometrii wykreślnej oraz matematyki; kandydatom zaleca się szczególnie, by ucześnieziali na ogólny wykład roczny z geometrii wykreślnej w akademii technicznej, jakoteż na ćwiczenia, będące w związku z takim wykładem. tudzież, by brali udział w wykładach i ćwiczeniach praktycznych z arytmetyki elementarnej i geometrii;
- g) świadectwa kolokwialne z najmniej czterogodzinnych wykładów uniwersyteckich filozofii (szczególnie psychologii) i pedagogiki (ogólnej nauki wychowywania i nauczania, zwłaszcza także historii tej nauki począwszy od wieku 18., w miarę możności także metodyki tych przedmiotów), oraz dowody ucześniezenia na wykłady higieny szkolnej (pedagogiki higienicznej) i wychowywania fizycznego.

Zamiast wspomnianych świadectw kolokwialnych można przyjąć również świadectwa, dotyczące się brania udziału w seminarium filozoficznym lub pedagogicznym. Świadectwa seminaryjne jakoteż świadectwa kolokwialne muszą być wystawione na osobnych formularzach z uwidocznieniem celu, któremu służą.

Kandydatów, którzy nie mogą przedłożyć świadectwa dojrzałości, wymaganego w punkcie c, lecz wykażą się z wybitnej działalności w swym zawodzie artystycznym i posiadają odpowiednie wykształcenie ogólne, może Minister wyznań i oświaty po wysłuchaniu komisji egzaminacyjnej dopuścić do egzaminu pod warunkami, które oznaczy się w każdym wypadku z osobna.

Przedmioty egzaminu i zakres wymagań.

§ 3.

Z wiadomości ogólnych wymaga się od kandydata:

- a) poprawnego władania obranym językiem wykładowym oraz znajomości najwybitniejszych dzieł literatury pięknej tego języka.

W celu wykazania, że kandydat czyni zadość tym wymaganiom, winien poddać się szczególniemu dwugodzinnemu egzaminowi klauzurowemu i złożyć egzamin ustny. Takiemu egzaminowi klauzurowemu i ustnemu musi się poddać także każdy kandydat, który pragnie nabyć kwalifikacji nauczycielskiej dla jakiegoś drugiego języka wykładowego.

Wypracowanie klauzurowe ma dowieść, że kandydat umie się także w piśmie

wyrażać w języku wykładowym dobrze pod względem gramatycznym i stylistycznym. Polega na wolnem opracowaniu tematu, wziętego z zakresu jego przedmiotów fachowych, albo też, jeżeli kandydat posiada dostateczną znajomość innego języka żyjącego, na przetłumaczeniu na język wykładowy ustępu z dzieł należących do zakresu jego przedmiotów fachowych. a napisanych w tym innym, jemu znanym języku. Egzamin ustny, który zawsze powinien nawiązywać do wypracowania pisemnego, ma dowieść znajomości najważniejszych zjawisk gramatycznych języka wykładowego oraz zupełnie poprawnego posługiwania się nim w mowie, nadto znajomości najważniejszych dzieł jego literatury nowszej.

Egzamina te, które przeprowadza egzaminator fachowy z języka wykładowego, może kandydat zdawać zaraz, skoro zgłosiwszy się u dyrekcji komisji egzaminacyjnej, uzyskał dopuszczenie do egzaminu nauczycielskiego; może je też zdawać podczas poszczególnych stadyów egzaminu.

Kandydat może być uwolniony zarówno od wypracowania klauzurowego jak też od egzaminu ustnego z języka wykładowego, jeżeli kończył szkoły średnie w tymże języku wykładowym i jeżeli przebieg egzaminu nauczycielskiego nie nasuwa wątpliwości co do tego, czy kandydat włada w zupełności językiem wykładowym. Uwolnienia takiego nie można przyznać wówczas, jeżeli kandydat złożył egzamin nauczycielski w języku innym, aniżeli w obranym języku wykładowym.

Jeżeli kandydat obrał język wykładowy inny, aniżeli niemiecki, i nie brał udziału aż do ostatniej klasy szkoły średniej obowiązkowo lub nadobowiązkowo w nauce języka niemieckiego z pomyślnym wynikiem, natenczas winien dowieść przy egzaminie ustnym, że potrafi przynajmniej, rozumieć pisane po niemiecku dzieła naukowe, wchodzące w zakres jego przedmiotów fachowych;

- b) znajomości historii sztuki a przedewszystkiem historii stylu z szczególniem uwzględnieniem pomników austriackich;
- e) zaznajomienia się z anatomią ciała ludzkiego, o ile to jest potrzebne dla sztuk pięknych.

§ 4.

Pod względem wykształcenia zawodowego będzie się wymagało od kandydata:

umiejętności i biegłości w rysowaniu przedmiotów z natury przy użyciu zwykłych przyborów rysunkowych; pewnej wprawy w modelowaniu

Znajomości geometrii wykreslonej, arytmetyki elementarnej i geometrii elementarnej.

W szczegolności nalezy wymagać:

- a) rysowania żywej i martwej przyrody z modelu oraz z pamieci. zdolności plastycznego przedstawiania pojedynczych ksztaltów (figur);
- b) nadto winien kandydat okazać rysunkiem, wypełniającym pewną przestrzeń w stylu włoskiego renesansu albo modnymi motywami zdobniczymi swój gust w dekoracyi płaszczyzn, tudzież udowodnić dostatecznej znajomości pisma ozdobnego (ornamentów);
- c) zasad geometrii wykreslonej w zakresie, oznaczonym planem nauki dla szkół realnych. Rzutów axonometrycznych. Zasad nauki o cieniach i o perspektywie liniowej; geometrycznych konstrukcyi wieloboków i na wielobokach oraz na najwazniejszych krzywych płaskich, zwłaszcza przekrojach stożkowych.

Pewności i biegłości w rysowaniu konstrukcyjnem;

- d) znajomości arytmetyki elementarnej. Zrozumienia tworzenia się obszaru liczb rzeczywistych i działan rachunkowych tymi liczbami. Znajomości geometrii elementarnej w zakresie materiału naukowego szkoły średniej; pewności i biegłości w rozwiązywaniu prostych zadań. Kandydat powinien pojęcie funkcyi i zasady rachunku różniczkowego i rachunku całkowego umieć stosować do funkcyi, uwzględnianych w materiale naukowym szkoły średniej; powinien też potrafić posługiwać się nimi przy graficznem przedstawianiu tych funkcyi.

Jeżeli kandydat pragnie uzyskać również aprobatę do udzielania nauki modelowania, winien udowodnić odnośną kwalifikacyę wykonaniem studyum pewnego aktu przy osobnym egzaminie.

Rodzaj kwalifikacyi nauczycielskiej.

§ 5.

Kwalifikacyę nauczycielską przyznaje się dla rysunków odręcznych jako przedmiotu głównego, t. j. dla wszystkich klas, zaś dla rysunków geometrycznych i matematyki jako przedmiotów pobocznych, t. j. dla stopnia niższego szkół średnich, względnie dla modelowania jako przedmiotu rozszerzającego.

Forma egzaminu.

§ 6.

Egzamin nauczycielski obejmuje dwie części:

I. Wypracowania klauzurowe i II. egzamin ustny.

I. Wypracowania klauzurowe.

Każdy kandydat winien wykonać trzy prace klauzurowe, z których pierwsza dotyczy rysunku figuralnego (§ 4., a), druga rysunku ornamentacyjnego (§ 4., b), trzecia geometrii wykreslonej (łącznie z rysunkami geometrycznymi), tudzież arytmetyki elementarnej i geometrii elementarnej.

Jeżeli kandydat zamierza poddać się także egzaminowi rozszerzającemu z modelowania, winien wygotować z tego przedmiotu osobną pracę klauzurową.

Czas pracy przy egzaminie klauzurowym, wymienionym na trzecim miejscu, wynosi ośm godzin, a to w dwóch częściach po cztery godziny; przy innych egzaminach można przedłużyć czas pracy w miarę potrzeby, a to przy rysunku ornamentacyjnym aż do jednego dnia, przy rysunku figuralnym i modelowaniu jako przedmiocie rozszerzającym aż do trzech dni.

II. Egzamin ustny.

Do egzaminu, ustnego dopuści się kandydata tylko wówczas, jeżeli prace klauzurowe, wymienione pod I. zostaną uznane za odpowiednie. Egzamin ten obejmuje historię sztuki i anatomię, następnie geometryę wykreslną, arytmetykę elementarną i geometryę elementarną.

§ 7.

Nie ma żadnej przeszkody, by kandydatowi pozwolić na zdawanie egzaminu z rysunku figuralnego i ornamentacyjnego, tudzież egzaminu z reszty przedmiotów oddzielnie w dwu różnych terminach. Lecz także w tym wypadku winien egzamin z rysunku figuralnego i ornamentacyjnego odbyć się z reguły przed egzaminem z innych przedmiotów.

Odbywanie egzaminu. Taksy.

§ 8.

Co do przewodnictwa w komisji egzaminacyjnej, prowadzenia protokołów, uznania świadectw kwalifikacyjnych, wydanych krajowcom przez jedną z zagranicznych komisji egzaminacyjnych, co do szczególnych dowodów o zachowaniu się w razie, jeżeli minął więcej niż rok, odkąd kandydaci opuścili szkołę sztuk pięknych i uniwersytet, co do dopuszczenia kandydatów zagranicznych do egzaminu nauczycielskiego; co do wypracowań klauzurowych, tudzież egzaminu ustnego, podziału egzaminu, oceniania postępów kandydata, następnie co do orzeczenia o wyniku egzaminu, co do egzaminu rozszerzającego, treści i znaczenia świadectw należy

stosować analogicznie przepisy, wydane w sprawie uzyskiwania kwalifikacji nauczycielskiej w zakresie przedmiotów naukowych, udzielanych w szkołach średnich.

Każdy kandydat, zgłaszający się do egzaminu, winien uiścić 40 koron, skoro zaś otrzyma zawiadomienie, by jawił się do wypracowań klauzurowych (względnie do egzaminu ustnego) 50 koron; razem więc winien uiścić jako takse egzaminacyjną 90 koron.

Taksa za egzamin rozszerzający z modelowania wynosi 20 koron.

Kandydaci, posiadający już kwalifikację nauczycielską a poddający się dalszemu egzaminowi tylko w tym celu, by mogli udzielać nauki także w innym aniżeli w pierwotnie obranym języku wykładowym, winni uiścić takse w kwocie 20 koron.

Oznaczoną powyżej takse w kwocie 40 koron, uiszczaną przy zgłaszaniu się do egzaminu, należy w razie, jeżeli kandydat, odpalony wskutek niedostatecznych prac swego zawodu artystycznego, zgłasza się powtórnie do egzaminu zapłacić po raz wtóry; taksamo należy taksy, ustalone dla poszczególnych egzaminów, uiszczać ponownie przy każdym powtarzaniu jednego z tych egzaminów.

Za wygotowanie duplikatów świadectw kwalifikacji nauczycielskiej należy uiścić takse w kwocie 12 koron.

Sposób rozdziału pobranych taks między dyrektora, w danym razie jego zastępcę i poszczególnych egzaminatorów stosownie do poniesionego przez nich trudu pozostawia się samym komisjom egzaminacyjnym.

Wprowadzenie w praktykę nauczycielską.

§ 9.

Celem nabycia pedagogiczno-dydaktycznego wykształcenia winni kandydaci odbyć prosty rok próbny stosownie do przepisów, dotyczących się uzyskiwania kwalifikacji nauczycielskiej w zakresie przedmiotów naukowych.

Postanowienia zawarte w przepisach powyższych co do służby suplenckiej jako roku próbnego należy zastosować analogicznie także do asystentów dla nauki rysunków.

Postanowienia przejściowe.

§ 10.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi zaraz w życie. Wolno jednak aż do końca roku akademickiego 1913/14 prosić o dopuszczenie do egzaminu nauczycielskiego według przepisów egzaminacyjnych z dnia 29. stycznia 1881. l. 20485 z r. 1880, Dz. u. p. Nr. 18.

Nowe przepisy egzaminacyjne stosują się także do kobiet, o ile czynią pod każdym względem zadość warunkom dopuszczenia do egzaminu nauczycielskiego; świadectwo, wymagane według § 2. c, może w takim razie zastąpić także świadectwo dojrzałości, uzyskane w liceum żeńskim. Kobiety mogą jednak odbywać praktykę próbną tylko w jednej ze szkół średnich, przeznaczonych dla młodzieży żeńskiej. Aż do końca roku akademickiego 1913/14 mogą kobiety zgłaszać się do składania egzaminu nauczycielskiego według przepisów egzaminacyjnych z dnia 29. stycznia 1881, l. 20485 z r. 1880, zmienionych reskryptem ministeryalnym z dnia 29. września 1897, l. 16206, Dz. r. m. 1897, Nr. 56.

Z końcem roku akademickiego 1913/14 tracą moc swoją w zupełności powyższe przepisy egzaminacyjne jak również reskrypt ministeryalny z dnia 16. września 1901, l. 19869, dotyczący się wyjątkowego zezwolenia na składanie osobnego egzaminu celem wykazania ogólnego wykształcenia.

Hussarek wlr.

74.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 10. kwietnia 1912, dotyczące koncesjonowania elektrycznej wąskotorowej kolejki od Alte Wiese do Freundschaftshöhe w Karlsbadzie.

C. k. Ministerstwo kolei żelaznych udzieliło na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, w porozumieniu z interesowanymi c. k. Ministerstwami i c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny gminie miasta Karlsbadu żadaną koncesyę na budowę i utrzymywanie w ruchu elektrycznej wąskotorowej kolejki od Alte Wiese do Freundschaftshöhe w Karlsbadzie pod warunkami i zastrzeżeniami, określonymi bliżej w dalszym ciągu.

§ 1.

Co do koncesjonowanej kolei żelaznej korzysta koncesyonaryuszka z ulg skarbowych, przewidzianych w artykułach VI. do XII. względnie XXXII. ustęp 3., ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

Czas uwolnień, przewidzianych w artykule X. ustawy powyższej, oznacza się na lat 25.

§ 2.

Koncesyonaryuszka ma obowiązek ukończenia budowy wspomnianej na wstępie kolei najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, oddania gotowej kolei na użytek publiczny i utrzymywania jej w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny przynajmniej w czasie od dnia 15. maja do 31. sierpnia każdego roku.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy złożyć ma koncesyonaryuszka na żądanie c. k. Rządu odpowiednią kaucję w papierach wartościowych, nadających się do lokacyi pieniędzy sierocych.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania można uznać kaucję tę za przepadłą.

§ 3.

Celem wybudowania koncesyonowanej kolei nadaje się koncesyonaryuszce prawo wywłaszczenia według postanowień odnośnych przepisów ustawowych.

§ 4.

Przy budowie koncesyonowanej kolei i ruchu na niej stosować się winna koncesyonaryuszka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do technicznych warunków koncesyjnych, ustanowionych przez Ministerstwo kolei żelaznych, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, w szczególności do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852, o ile one w myśl postanowień rozdziału B ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, mają zastosowanie do kolejek, dalej do ustaw i rozporządzeń, któreby wydano w przyszłości, a wreszcie do zarządzeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych i innych powołanych władz.

§ 5.

Cyfra kapitału zakładowego, rzeczywistego i nominalnego podlega zatwierdzeniu c. k. Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz rzeczywiście wyłożonych i należycie wykazanych kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei wraz z nabyciem parku wozowego i uposażeniem rezerwy kapitałowej, z doliczeniem odsetek interkalarnych, rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i rzeczywistej straty na kursie, wynikłej ewentualnie przy gromadzeniu kapitału, nie wolno wliczać w kapitał żadnych dalszych wydatków.

Gdyby po zużyciu zatwierzonego kapitału zakładowego miano wystawić dalsze nowe budowle lub pomnożyć urządzenia ruchu, natenczas można doliczyć odnośne koszta do kapitału zakładowego, jeżeli c. k. Rząd zezwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub na pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta te będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy ma być umorzony w okresie koncesyjnym według planu amortyzacji, zatwierzonego przez c. k. Rząd.

§ 6.

Koncesyonaryuszka jest obowiązana przyznawać prawo wolnej jazdy na kolei podoficerom i ordonansom, będącym każdnocześnie w służbie.

Bliższe warunki w tym względzie należy ułożyć w porozumieniu z właściwymi władzami wojskowymi.

Koncesyonaryuszka jest obowiązana uwzględnić przy obsadzaniu posad wysłużonych podoficerów wojska, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§ 7.

Urzednicy państwowi, funkcyonaryusze i słudzy, którzy korzystają z kolei wskutek polecenia władz, sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei, albo w celu strzeżenia interesów państwa z tytułu koncesyi lub z względów skarbowych i wykazują się urzędowymi certyfikatami, wystawionymi przez c. k. Ministerstwo kolei żelaznych dla ich legitymacyi, muszą być przewożeni bezpłatnie.

§ 8.

Koncesyonaryuszka jest obowiązana przewozić pocztę, oraz funkcyonaryuszy zarządu pocztowego i telegraficznego wszystkimi pociągami programowymi.

Za te jak również za inne świadczenia na cele zakładu pocztowego może koncesyonaryuszka domagać się odpowiedniego wynagrodzenia, które będzie ustalone drogą układu.

Korespondencye, odnoszące się do zarządu kolejki, a wymieniane między dyrekcją lub zawiadownictwem przedsiębiorstwa kolejki i jej podwładnymi organami albo przez organa te między sobą, mogą być przewożone przez funkcyonaryuszy zakładu kolejowego.

§ 9.

Koncesyonaryuszka jest obowiązana postarać się o zabezpieczenie swych funkcyonaryuszy na wypadek niezdolności do pracy i na starość, oraz o zaopatrzenie ich rodzin i przystąpić w tym celu do kasy

emerytalnej związku austriackich kolei lokalnych, o ileby nie utworzono dla koncesyonowanego przedsiębiorstwa kolejowego własnej kasy emerytalnej, zapewniającej członkom przynajmniej takie same korzyści, względnie nakładającej na koncesyonaryuszkę przynajmniej takie same obowiązki, jak zakład wspomnianego związku.

To zaopatrzenie należy tak przeprowadzić, by koncesyonaryuszka miała obowiązek zgłaszać w zakładzie emerytalnym związku austriackich kolei lokalnych, względnie w własnej kasie emerytalnej stałych funkcyonaryuszy z dniem nadania im stałej posady, z innych zaś funkcyonaryuszy przynajmniej tych, którzy pełnią służbę jako kierownicy wozów, konduktorzy, strażnicy lub posługacze stacyjni, przy odpowiednim ich zatrudnieniu, najpóźniej po ukończeniu trzech lat służby.

Statut kasy pensyjnej oraz wszelkie jego zmiany podlegają zatwierdzeniu c. k. Ministerstwa kolei żelaznych.

§ 10.

Koncesyonaryuszka jest obowiązana dostarczać na żądanie c. k. Ministerstwa kolei żelaznych w czasie właściwym wykazów statystycznych, potrzebnych do zestawienia rocznej statystyki kolejowej.

§ 11.

Trwanie koncesyi łącznie z ochroną przeciw zakładaniu nowych kolei, wypowiedzianą w § 9., lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, oznacza się na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego; po upływie tego czasu gaśnie koncesya.

Rząd może uznać koncesyę za zgasłą także przed upływem powyższego czasu, jeżeli nie dopełniono zobowiązań co do rozpoczęcia i ukończenia budowy, oraz otwarcia ruchu, określonych w § 2., o ile ewentualne przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl § 11., lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§ 12.

Z wyjątkiem wyraźnego zezwolenia c. k. Rządu nie wolno koncesyonaryuszce powierzać ruchu na koncesyonowanej kolei osobom trzecim na własny lub cudzy rachunek ani prowadzić go samej na rachunek obcy.

§ 13.

C. k. Rządowi wolno będzie uczynić zezwolenie na utrzymywanie koncesyonowanej kolei w ruchu

na rachunek innej osoby prócz gminy miasta Karlsbadu zależnem od warunku, aby skrócono odpowiednio termin 25letni, ustanowiony w przytoczonym w § 1. artykule X., względnie artykule XXXII., ustęp 3, ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, oraz 90letni czas trwania koncesyi, oznaczony w § 11., ustęp 1., i zastrzedz sobie prawo wykupna i przepadku pod warunkami, które będą w takim razie bliżej określone.

§ 14.

C. k. Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowę kolei i jej urządzenia ruchu wykonano w wszystkich częściach odpowiednio celowi i sumiennie, tudzież prawo zarządzania, aby wadom, zachodzącym w tym względzie, zapobieżono, względnie aby je usunięto.

§ 15.

C. k. Rząd zastrzega sobie prawo wydania zarządzeń zapobiegawczych, odpowiadających ustawom, na wypadek, gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania jednego z obowiązków, przepisanych koncesyą, warunkami koncesyi lub ustawami, a według okoliczności prawo uznania koncesyi za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego.

Forster wlr.

75.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 13. kwietnia 1912

o ochronie praw autorskich w stosunku do Hiszpanii.

I. Według artykułu 50. ustawy hiszpańskiej z dnia 10. stycznia 1879 o własności literackiej używają w Hiszpanii praw, zagwarantowanych tą ustawą, obywatele tych państw, których ustawodawstwa przyznają hiszpanom prawo własności literackiej w granicach, ustanowionych wspomnianą ustawą, nie potrzebując układu państwowego lub interwencji dyplomatycznej.

Na zasadzie postanowienia tego rozporządza się w Hiszpanii rozporządzeniem królewskim z ważnością od dnia 16. kwietnia 1912. że autorowie austriaccy używają w Hiszpanii praw, nadanych przytoczoną ustawą, jeżeli ich dzieła są chronione w Austrii i nie utraciły tej opieki wskutek upływu ustawowego terminu ochronnego; jeżeli warunki takie zachodzą, przyzna się ochronę także dziełom,

które pojawiły się, zanim rozporządzenie królewskie zaczęło obowiązywać.

II. Gdy zatem zapewniono wzajemność, przeto rozporządza się po myśli artykułu I. ustawy z dnia 26. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 58:

Postanowienia ustawy z dnia 26. grudnia 1895, Dz. u. p. Nr. 197, o prawie autorskiem na dziełach literatury, sztuki i fotografii, znajdują zastosowanie do dzieł obywateli hiszpańskich, które nie pojawiły się w krajach tutejszych a są chronione w Hiszpanii, z tem ograniczeniem, że czas trwania opieki nad takim dziełem w Austrii nie będzie przekraczał terminu ochronnego, obowiązującego w Hiszpanii.

III. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie dnia 16. kwietnia 1912.

Odnosi się ono także do dzieł, które się pojawiły przed tym dniem. Postanowienia §§ 66. i 67. ustawy z dnia 26. grudnia 1895, Dz. u. p. Nr. 197, następnie §§ 9. do 15. rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 29. grudnia 1895, Dz. u. p. Nr. 198, stosują się do dzieł takich z tą zmianą, że także tylko rozpoczęte powielenia i odwzorowania, których wykonanie nie było dotychczas zakazane, mogą być ukończone i rozpowszechnione, podobnie jak powielenia i odwzorowania, które w sposób dozwolony już wykonano. O ile w wymienionych przepisach jest mowa o początku mocy obowiązującej ustawy z dnia 26. grudnia 1895, Dz. u. p. Nr. 197, albo o ile pewne terminy począwszy od tej chwili wchodzi w rachubę, miarodajnym jest w miejsce tej chwili początek mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia.

Hochenburger wlr.

